

**Uchwała nr IV/144/2022**  
**Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu**  
**z dnia 27 grudnia 2022 r.**

**w sprawie wydania opinii o możliwości wykupu przez Gminę Góra obligacji o łącznej wartości nominalnej 6.000.000 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Gminy Góra w uchwale nr LVII/510/22 z dnia 22 grudnia 2022 r.**

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Joanna Radziewa — przewodnicząca,
- 2) Ewa Pudło — członek,
- 3) Ewa Zarzecka — członek,

**wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami**

o możliwości wykupu przez Gminę Góra obligacji o łącznej wartości nominalnej 6.000.000 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Gminy Góra w uchwale nr LVII/510/22 z dnia 22 grudnia 2022 r.

**Uzasadnienie**

Burmistrz Gminy Góra pismem znak FN 3022.2.22 z dnia 22 grudnia 2022 r. wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej możliwości wykupu obligacji w wysokości 6.000.000 zł z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu budżetu roku 2022 oraz przypadających do spłaty wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji komunalnych.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w celu wydania opinii dokonał analizy następujących dokumentów:

1. uchwały Nr XL/394/21 Rady Miejskiej Góry z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu na 2022 rok ze zmianami,
2. uchwały Nr XL/395/21 Rady Miejskiej Góry z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Góra ze zmianami,
3. uchwały Nr LVII/510/22 Rady Miejskiej Góry z dnia 22 grudnia 2022 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
4. sprawozdań z realizacji budżetu Gminy za lata 2020 i 2021 oraz III kw. 2022 roku.

Analiza powyższych dokumentów pozwoliła ustalić, co następuje:

W roku 2021 Gmina Góra zrealizowała dochody w wysokości 111.736.134 zł, w tym dochody majątkowe 5.528.408 zł (odpowiednio 101,6% i 90,7% wielkości planowanych) i wykonała wydatki w wysokości 109.103.510 zł, w tym wydatki majątkowe 12.375.864 zł (odpowiednio 92,8% i 76,9% wielkości planowanych); rok budżetowy zamknięto nadwyżką w wysokości 2.632.623 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 7.523.078 zł). W stosunku do 2020 r. dochody ogółem były wyższe o 2,2%, przy spadku dochodów majątkowych o 43,5%. Wydatki ogółem utrzymały się na poziomie roku poprzedniego, natomiast wydatki majątkowe były niższe o 9,8%. Zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2021 r. wyniosło 47.365.784 zł, tj. 42,4% dochodów ogółem.

W uchwale budżetowej Gminy na rok 2022 (stan na dzień 22 grudnia) określono dochody w wysokości 125.216.195 zł, w tym majątkowe 12.408.790 zł i wydatki w wysokości 140.289.647 zł, w tym majątkowe 28.120.658 zł; deficyt budżetu w wysokości 15.073.453 zł, i przypadające do spłaty raty kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji (łącznie 9.011.000 zł), w tym wcześniejsza spłata długu (4.000.000 zł) określono sfinansować przychodami pochodzącymi z emisji obligacji w wysokości 6.000.000 zł (przedmiot wniosku o wydanie opinii), kredytów i pożyczek (łącznie w wysokości 10.469.913 zł), wolnymi środkami (4.097.990 zł), niewykorzystanymi środkami pieniężnymi na rachunku budżetu wynikającymi z rozliczenia dochodów

i wydatków związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (3.516.549 zł). Skład Orzekający wydał opinię pozytywną z zastrzeżeniami o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na rok 2022 w wysokości 11.366.010 zł i prawidłowości planowanej kwoty długu w wysokości 54.555.774 zł (uchwały SO nr IV/17/2022 i nr IV/18/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r.)

Sprawozdania z wykonania budżetu za III kwartał 2022 r. informują o wykonaniu dochodów w wysokości 82.281.562 zł (74,0% wielkości planowanych) i wydatków w wysokości 84.769.354 zł (66,2% wielkości planowanych) oraz spłat zobowiązań z tytułu kredytów w wysokości 383.500 zł (7,7% wielkości planowanych).

W przedłożonym projekcie uchwały budżetowej Gminy Góra na rok 2023 określono dochody w wysokości 106.798.644 zł, w tym majątkowe 20.196.303 zł i wydatki w wysokości 110.282.015 zł, w tym majątkowe 20.300.000 zł; deficyt budżetu w wysokości 3.483.372 zł i przypadające do spłaty raty kredytów i pożyczek (łącznie 2.611.000 zł) określono sfinansować m. in. przychodami pochodzącymi z zaciągnięcia nowych kredytów i pożyczek w wysokości 5.051.546 zł, co wskazuje na zamiar dalszego zwiększania zadłużenia Gminy. Skład Orzekający wydał opinię pozytywną z zastrzeżeniami o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej na rok 2023 w wysokości 3.483.372 zł (uchwała SO nr IV/136/2022 z dnia 14 grudnia 2022 r.).

Według wieloletniej prognozy finansowej Gminy Góra (stan na dzień 22 grudnia) zawierającej prognozę kwoty długu na lata 2022-2040 zadłużenie Gminy na koniec 2022 r. wyniesie 54.822.017 zł (43,8% planowanych dochodów ogółem). W roku 2023 zaplanowano nowe przychody zwrotne i wzrost długu do 54.882.563 zł (51,4% planowanych dochodów ogółem). Jednocześnie w finansowanie budżetu w 2023 roku włączono środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych w łącznej kwocie 3.422.826 zł. Skład Orzekający zwraca uwagę, że weryfikacja ww. kwoty włączanej w finansowanie budżetu w 2023 r. możliwa będzie dopiero po uzyskaniu danych dotyczących wykonania budżetu w 2022 roku i faktycznego stanu środków pieniężnych na rachunku oraz ich rozliczenia. Począwszy od 2024 r. założono możliwość uzyskiwania nadwyżek dochodów nad wydatkami w wysokości odpowiadającej planowanym spłatom zobowiązań. Łączna kwota przypadających do spłaty w 2022 r. rat kredytów i pożyczek (511.000 zł), wykupu obligacji (8.500.000 zł), wydatków na obsługę długu (2.816.749 zł) i z tytułu udzielonych poręczeń (77.000 zł) — po zastosowaniu wyłączenia z limitu spłaty długu, o którym mowa w art. 243 ust. 3b pkt 2 ustawy o finansach publicznych — stanowi 11,26% planowanych dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące, przy dopuszczalnym wskaźniku obciążenia budżetu spłatą zadłużenia wynoszącym 13,97% (z uwzględnieniem zmian wynikających z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, Dz.U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm). W kolejnych latach objętych prognozą, w tym w latach wykupu wnioskowanych obligacji (2036 i 2037) wskaźnik planowanych spłat obliczony na podstawie prognozowanych wielkości nie przekracza relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający zwraca jednocześnie uwagę na wysokie koszty obsługi kredytów i pożyczek. W roku 2021 wydatki na obsługę długu wyniosły 778.953 zł, planowane wydatki w roku 2022 r. stanowią kwotę 2.816.749 zł, a w roku 2023 kwotę 4.300.000 zł. Indywidualne wskaźniki zadłużenia Gminy po roku 2022 zostały obliczone w oparciu o prognozowane wielkości dochodów i wydatków, podczas gdy w przyszłych latach będą one wyliczane na podstawie wielkości faktycznie wykonanych. Oznacza to, że rzeczywista zdolność Gminy w zakresie spłaty zobowiązań może być wówczas inna, również niższa od prognozowanej.

Ponadto zauważa się, że w latach 2028–2030 wskaźnik planowanych spłat osiąga wartość zbliżoną do wartości dopuszczalnej, tj. odpowiednio: 6,18%, 6,11% i 7,44%, przy dopuszczalnym wskaźniku spłat wynoszącym odpowiednio: 7,67%, 6,97% i 7,89%. Na zachowanie ustawowych relacji istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na prognozowanym poziomie, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). Założono, że w latach 2024–2040 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się na poziomie od 0,8 mln zł do 22,5 mln zł, przy wykonanych w latach 2018–2021 w wysokości odpowiednio: 6,4 mln zł, 4,1 mln zł, 4,2 mln zł, 9,5 mln zł i prognozowanej na rok 2022 w wysokości 0,6 mln zł oraz planowanym na 2023 r. ujemnym wyniku operacyjnym (-3,4 mln zł). W związku z powyższym, realizacja budżetu roku 2023 oraz kolejnych lat będzie wymagała bieżącego monitorowania dochodów i wydatków oraz dużej dyscypliny finansowej. Niezachowanie relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych może skutkować brakiem możliwości uchwalenia budżetu na kolejne lata.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu wyraża pogląd, że wykup obligacji będący przedmiotem opinii nie będzie stanowić zagrożenia niezachowania przez Gminę Góra relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych (przy uwzględnieniu wymienionych wyżej przepisów), o ile realizacja budżetu zapewni uzyskanie w każdym z lat nadwyżek operacyjnych zapewniających utrzymanie zdolności spłaty zobowiązań na poziomie nie niższym niż określony w wieloletniej prognozie finansowej Gminy na lata 2022-2040.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca  
Składu Orzekającego

Joanna Radziejka